

חוק סליקה אלקטרונית של שיקים, התשע"ו-2016*

הגדרות

1. בחוק זה –

"בנק" – תאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981¹, המקבל פיקדונות כספיים בחשבונות עובר ושב כדי לשלם מהם בשיק לפי דרישה, וכן בנק הדואר;

"בנק גובה" – בנק המציג שיק לפירעון;

"בנק הדואר" – החברה הבת כהגדרתה בחוק הדואר;

"בנק נמשך" – בנק ששיק משוך עליו;

"חוק הדואר" – חוק הדואר, התשמ"ו-1986²;

"חומר מחשב", "מחשב" ו"פלט" – כהגדרתם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995³;

"מסר אלקטרוני" – כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001⁴;

"הנגיד" – כהגדרתו בחוק בנק ישראל, התש"ע-2010⁵;

"סריקה ממוחשבת של שיק" – הליך טכנולוגי המעתיק שיק משני צדיו לחומר מחשב באופן שניתן לאחזר ממנו תוצר קריא הוזהה בתוכנו ובצורתו למקור;

"שיק" – כמשמעותו בסעיף 73 לפקודת השטרות⁶;

"שרטוט" – כמשמעותו בסעיף 76 לפקודת השטרות;

"שיק ממוחשב" – חומר מחשב שהוא תוצר של סריקה ממוחשבת של שיק;

"השר" – שר המשפטים.

2. סליקה אלקטרונית של שיקים

(א) על אף האמור בסעיף 44 לפקודת השטרות, הצגה לפירעון של שיק בידי בנק גובה לבנק נמשך תיעשה באמצעות הצגת שיק ממוחשב בתקשורת מחשבים בהתקיים אחד מאלה:

(1) השיק הופקד לגבייה בבנק הגובה;

(2) השיק הממוחשב הועבר לגבייה בבנק הגובה, ובלבד שהשיק משורטט ומודפסות או רשומות עליו מילים האוסרות את העברתו.

(ב) סירב הבנק הנמשך לפרוע שיק ממוחשב שהוצג לו כאמור בסעיף קטן (א), מכל סיבה שהיא, ישלח לבנק הגובה מסר אלקטרוני שבו מצוינת סיבת הסירוב; הבנק הגובה והבנק הנמשך ימסרו ללקוחותיהם הודעה על סירוב הבנק הנמשך לפרוע שיק ממוחשב כאמור, ואת סיבת הסירוב, באופן שבו הוא נוהג למסור לאותו לקוח הודעות.

(ג) בנק ימסור ללקוח הזכאי לכך, לפי דרישתו, פלט של השיק הממוחשב שמצוינת בו סיבת הסירוב ושם הבנק הגובה.

* התקבל בכנסת ביום כ"ב בשבט התשע"ו (1 בפברואר 2016); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 924, מיום י"ב בתמוז התשע"ה (29 ביוני 2015), עמ' 620.

1 ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

2 ס"ח התשמ"ו, עמ' 79.

3 ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

4 ס"ח התשס"א, עמ' 210.

5 ס"ח התש"ע, עמ' 452.

6 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 2, עמ' 12.

3. (א) על אף האמור בכל דין, פלט של שיק ממוחשב שמתקיימים לגביו כל אלה ייחשב לשיק, ויהווה ראייה קבילה להוכחת אמיתות תוכנו בכל הליך משפטי:
- (1) חומר המחשב שממנו הופק הפלט נשמר בצורה מהימנה מעת יצירתו;
 - (2) דרך הפקת הפלט יש בה כדי להעיד שהוא זהה בתוכנו לחומר המחשב שממנו הופק;
 - (3) תהליך ההמרה לחומר מחשב היה תהליך המרה אמין;
 - (4) הבנק נוקט, באורח סדיר, אמצעי הגנה סבירים מפני חדירה לחומר מחשב ומפני שיבוש בעבודת המחשב.
- (ב) לעניין סעיף קטן (א), הנגיד רשאי לקבוע בכללים, בהסכמת השר, הוראות לעניין סריקה ממוחשבת של שיק, אופן שמירתו של שיק ממוחשב והליך הפקת הפלט של שיק כאמור.
4. הנגיד, בהסכמת השר לביטחון הפנים, בהתייעצות עם השר ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע כללים לעניין חובת שמירת השיקים שהוצגו לפירעון לפי סעיף 2, אופן שמירתם ותקופת השמירה, בהתחשב, בין השאר, בסכום השיק, וכן כללים לעניין חובת שמירת שיקים ממוחשבים.
5. בלי לגרוע מהוראות כל דין, הבנק יהיה אחראי כלפי לקוחו לנזק שנגרם עקב אי-שמירת שיק על ידו.
6. השר ממונה על ביצוע הוראות חוק זה והוא רשאי, בהסכמת הנגיד, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
7. (א) תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו (להלן – יום התחילה).
- (ב) כללים ראשונים לפי סעיף 4, ייקבעו בתוך שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.
8. (א) בתקופה שמיום התחילה עד תום היום שלפני היום הקובע כמשמעותו לפי סעיפים 56 ו-57(ג) לחוק הדואר (תיקון מס' 11), התשע"ב-2012⁷, יקראו את ההגדרה "בנק הדואר" שבסעיף 1 לחוק זה כך:
- "בנק הדואר" – החברה כהגדרתה בחוק הדואר, התשמ"ו-1986, בנותנה את השירותים הכספיים כהגדרתם באותו חוק מטעם החברה הבת, כמשמעותה בסעיף 88א לחוק האמור:
- (1) על אף האמור בסעיף 7, בתקופה של 18 חודשים מיום התחילה, יקראו את סעיף 2(א), כך שבמקום "תיעשה" יבוא "יכול שתיעשה גם".
 - (2) נוכח השר כי הבנקים אינם ערוכים ליישומו של חוק זה בתום התקופה האמורה בפסקה (1), רשאי הוא, בהסכמת הנגיד ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להאריך, בצו, את התקופה האמורה בשישה חודשים.

איילת שקד
שרת המשפטים

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

יולי יואל אדלשטיין
יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה

⁷ ס"ח התשע"ב, עמ' 566.